

Ίχνη και απομεινάρια της Ενετοκρατίας στην Κεφαλονιά

Στην εργασία μου θα σας μιλήσω για τα ίχνη που άφησαν οι Ενετοί στην Κεφαλονιά. Οι Ενετοί κυριάρχησαν στο νησί περίπου από τον 15ο μέχρι τον 18ο αιώνα. Παρόλο που πολλοί σεισμοί κατέστρεψαν κτίρια και μνημεία, σήμερα μπορούμε ακόμα να δούμε αρκετά απομεινάρια αυτής της εποχής.

Πηγή

- Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος – Λαρούς – Μπριτάνικα», λήμμα «Κεφαλονιά»

Κάστρο Αγίου Γεωργίου

Πρώτο σημαντικό μνημείο είναι το Κάστρο του Αγίου Γεωργίου. Στην περίοδο της Ενετοκρατίας, εκεί βρισκόταν η πρωτεύουσα του νησιού. Σώζονται τείχη, πύλες και διάφορα κτίρια. Η μορφή που έχει σήμερα οφείλεται κυρίως στους Ενετούς, γι' αυτό και το κάστρο είναι βασικό στοιχείο της ενετικής παρουσίας στο νησί.

ΘζãƆ:

- Δήμος Αργοστολίου – τουριστική ενότητα / ιστοσελίδα τουρισμού της Κεφαλονιάς

Κάστρο Άσσου

Ένα άλλο σημαντικό ενετικό μνημείο είναι το Κάστρο της Άσσου. Χτίστηκε από τους Ενετούς στα τέλη του 16ου αιώνα, γύρω στο 1593. Μέχρι σήμερα σώζονται τα τείχη, οι προμαχώνες, η κύρια πύλη και μερικά κτίρια στο εσωτερικό. Το κάστρο αυτό βοήθησε τους Ενετούς να ελέγχουν τη θάλασσα και την περιοχή γύρω από την Άσσο.

Πηγή:

- Hellenic Ministry of Culture – πληροφορίες για το Κάστρο Άσσου.

Βενετικά σύμβολα και επιγραφές

Πολλά ίχνη της Ενετοκρατίας φαίνονται και στα σύμβολα που άφησαν. Στα κάστρα και σε παλιές πύλες βρίσκουμε το λιοντάρι του Αγίου Μάρκου, που είναι το σύμβολο της Βενετίας. Υπάρχουν επίσης οικοσμήματα ευγενών και βενετών αξιωματούχων χαραγμένα σε πέτρα, καθώς και λατινικές ή ιταλικές επιγραφές. Μερικά από αυτά σώζονται ακόμα, άλλα τα γνωρίζουμε από φωτογραφίες και ιστορικές έρευνες.

ΠΗΓΗ:

- Archivio di Stato di Venezia (Ιστορικά αρχεία Βενετίας) – ενότητα για τα Ιόνια νησιά

Εκκλησίες και μοναστήρια με βενετική επιρροή

Η επιρροή των Ενετών φαίνεται και σε εκκλησίες και μοναστήρια. Υπάρχουν ναοί με στοιχεία μπαρόκ και του λεγόμενου “ιόνιου ρυθμού”, δηλαδή συνδυασμός ορθόδοξης παράδοσης με δυτική, βενετική αισθητική. Σε κάποιες εκκλησίες βλέπουμε λατινικές ή ιταλικές επιγραφές σε κτητορικές πλάκες. Πολλές μονές ανακαινίστηκαν ή ενισχύθηκαν από ευγενείς την εποχή της Ενετοκρατίας.

ΠΗΓΗ:

- Σπ. Ασδραχάς, «Η οικονομία και η κοινωνία των Ιονίων Νήσων κατά τη Βενετοκρατία»

Αρχοντικά και αστική αρχιτεκτονική

Πολλά παλιά κτίρια της Κεφαλονιάς καταστράφηκαν στους μεγάλους σεισμούς του 1953. Παρόλα αυτά, σε διάφορα χωριά σώζονται ακόμη μερικά αρχοντικά. Χαρακτηρίζονται από πέτρινες καμάρες, στολισμένα θυρώματα, μπαλκόνια και παράθυρα με βενετική επιρροή. Αν δούμε παλιές φωτογραφίες από το Αργοστόλι και το Ληξούρι, φαίνεται ξεκάθαρα ότι οι πόλεις είχαν έντονο βενετικό χαρακτήρα πριν τους σεισμούς.

ΠΗΓΗ:

- Ιστορικό Αρχείο Κεφαλονιάς (Γενικά Αρχεία του Κράτους – ΓΑΚ Κεφαλονιάς)

Τοπωνύμια και επώνυμα

Η Ενετοκρατία φαίνεται και στα ονόματα των ανθρώπων και των τόπων. Πολλά κεφαλονίτικα επώνυμα έχουν ιταλική ή βενετική καταγωγή, όπως Δελλαπόρτας, Βαλσάμης, Περρούλης, Καρλής, Καππάτος και άλλα. Υπάρχουν επίσης τοπωνύμια, δηλαδή ονόματα περιοχών, με ιταλική ρίζα. Όλα αυτά δείχνουν τη μακρόχρονη παρουσία και επιρροή των Ενετών στο νησί.

ΠΗΓΗ:

- Α. Μοσχόπουλος, «Η Κεφαλονιά στην Ενετική Περίοδο»

Η γλώσσα και η τοπική διαλεκτός

Ακόμα και στη γλώσσα φαίνεται η επίδραση της Ενετοκρατίας. Η κεφαλονίτικη γλώσσα είχε και σε κάποιο βαθμό έχει ακόμα, πολλές ιταλικές λέξεις. Πρόκειται για λέξεις της καθημερινότητας, για αντικείμενα του σπιτιού, ρούχα, επαγγέλματα και άλλα. Αυτή η γλωσσική επίδραση είναι άμεσο αποτέλεσμα της μακράς επαφής με τους Ενετούς.

Πηγή:

- Γλωσσολογικές μελέτες για την επτανησιακή ντοπιολαλιά (π.χ. άρθρα για «κεφαλονίτικη διάλεκτος»)

Κοινωνία και Θεσμοί

Στην περίοδο της Ενετοκρατίας η κοινωνία στην Κεφαλονιά ήταν χωρισμένη σε ευγενείς, αστούς και λαό. Δημιουργήθηκε μια τοπική αριστοκρατία με βενετικούς τίτλους και προνόμια. Υπήρχε το λεγόμενο Libro d'Oro, δηλαδή το Χρυσό Βιβλίο, όπου ήταν καταγεγραμμένες οι ευγενείς οικογένειες. Επίσης, από τα βενετικά διοικητικά έγγραφα μαθαίνουμε για φόρους, γαίες και το εμπόριο της εποχής.

πηγη:

- Μ. Φλεριανού, μελέτες για το Libro d'Oro και την επτανησιακή αριστοκρατία

Πολιτισμός – μουσική – έθιμα

Οι Ενετοί επηρέασαν και τον πολιτισμό του νησιού. Οι κεφαλονίτικες καντάδες και τα πολυφωνικά τραγούδια έχουν έντονες ιταλικές επιρροές. Υπάρχουν επίσης θεατρικά και σατιρικά δρώμενα, καθώς και καρναβαλικά στοιχεία, που συνδέονται με την επτανησιακή και βενετική παράδοση. Έτσι, η Ενετοκρατία άφησε σημάδια όχι μόνο στα κτίρια, αλλά και στην καθημερινή ζωή και στα έθιμα.

πηγη:

Πολιτιστικοί Σύλλογοι Κεφαλονιάς – ιστοσελίδες με πληροφορίες για καντάδες και καρναβάλι

Συμπέρασμα

Συνοψίζοντας, βλέπουμε ότι, παρά τις φυσικές καταστροφές και κυρίως τους σεισμούς, η Ενετοκρατία άφησε έντονα ίχνη στην Κεφαλονιά. Τα ίχνη αυτά είναι ορατά στα κάστρα, στα κτίρια, στα σύμβολα και στα οικόσημα. Είναι όμως ζωντανά και στα επώνυμα, στη γλώσσα, στη μουσική και στα έθιμα των κατοίκων. Μελετώντας αυτά τα απομεινάρια, καταλαβαίνουμε καλύτερα την ιστορία και την ταυτότητα του νησιού.

πηγη

- Τουριστικός Οδηγός Κεφαλονιάς (επίσημη ιστοσελίδα τουρισμού ή τοπικά site)